

فرم تعریف درس

عنوان درس به زبان فارسی: مکانیک خاک غیر اشباع
 عنوان درس به زبان لاتین: (Unsaturated Soil mechanics)
 نوع درس: عمومی پایه اصلی و تخصصی اختیاری
 نوع واحد: نظری کارگاهی و آزمایشگاهی
 دوره: دکتری - کارشناسی ارشد
 رشته: مهندسی عمران
 تعداد واحد: ۳ جمع ساعات تدریس: ۵۱ دروس پیش نیاز: ---
 گرایش: خاک و پی

هدف:
 فراگیری رفتار خاکهای غیر اشباع شامل فازهای دانه های جامد خاک، مایعات و گازها

ردیف	عنوان سرفصل ها	ساعات ارائه
۱	مقدمه:	
	- تاریخچه	
	- تعریف خاکهای غیر اشباع و ویژگیهای رفتاری در این گونه خاکها	
	- مسائل مهندسی مرتبط با خاکهای غیر اشباع	
	- تفاوتهای خاکهای غیر اشباع و اشباع	
	- مروری بر قوانین ترمودینامیک	
	- تعریف پتانسیل ترمودینامیک و مکش در خاک	
جمع ساعات:	۶	
۲	خواص و رفتار فازهای مختلف و اندرکنش های مربوطه:	
	- خواص آب و نفت - چگالی، ویسکوزیته، تراکم پذیری و نیروهای بین مولکولی (آثار عملکرد مولکولهای قطبی و غیر قطبی)	
	- خواص هوا و بخار آب - چگالی، ویسکوزیته، تراکم پذیری و نیروهای بین مولکولی "	
	- قانون گازهای کامل و قانون دالتون	
	- تعادل آب و هوا	
	- کشش سطحی مایعات و زوایای تماس و سطح مرزی هوا، آب و خاک (مکش و موئینگی)	
	- حل شدن هوا در آب و قانون هنری	
	- قانون کلوین و فشار بخار آب	
	- منحنی مشخصه های آب - خاک	
	- اندرکنش های آب، مواد حل شدنی در آب، مواد شناور، نفت و اسکلت خاک	
جمع ساعات:	۹	
۳	خواص مکانیکی خاکهای غیر اشباع:	
	- بررسی میکرو و ماکرو خاکهای غیر اشباع	
	- مفهوم تنش موثر در خاکهای غیر اشباع	
	- مفهوم متغیرهای مستقل در خاکهای غیر اشباع	
	- هیسترزیس	
	- تانسورهای تنش و کرنش خاک و تانسور مکش	
	- روابط تنش - کرنش در خاکهای چند فازی (کشان، خمیری، گرانروی)	
جمع ساعات:	۸	

4	<ul style="list-style-type: none"> - جریان هوا و نفوذ پذیری در برابر هوا و گازها - جریان حرارت و هدایت گرمایی خاکهای غیر اشباع و قانون فیک و معادلات حاکم - جریان آب و هوا و حرارت در حالت پایدار و گذرا و معادلات حاکم <p>جمع ساعات:</p>	8
5	<p>ارزیابی ویژگیها در خاکهای غیر اشباع از طریق اندازه گیری:</p> <ul style="list-style-type: none"> - معرفی روشهای مختلف اندازه گیری در خاکهای غیر اشباع - اندازه گیری مکش و درصد رطوبت در خاک - اندازه گیری ضریب نفوذ پذیری آب در خاک - اندازه گیری ضریب نفوذ پذیری هوا در خاک - مرور نتایج آزمایشگاهی به روشهای ادنومتر، برش مستقیم و سه محوری <p>جمع ساعات:</p>	8
6	<p>مدلهای خاکهای غیر اشباع:</p> <ul style="list-style-type: none"> - مدل‌های بر پایه تنش موثر - مدل‌های بر پایه تنش (معتبر تنش) مستقل - مدل بارسلون - مفاهیم سطح حالت درجه اشباع و تخلخل و مدل‌های مربوطه - مدل‌های الاستوپلاستیک و آثار گرازیوی - ارزیابی فراسنجهای رفتاری <p>جمع ساعات:</p>	6
7	<p>کاربرد مهندسی خاکهای غیر اشباع:</p> <ul style="list-style-type: none"> - خاکهای متورم شونده و فر و ریزی - پایداری شیرواتی ها - مدلسازی تعیین رطوبت خاک پس از بارندگی - انتقال آلاینده ها در خاک - پدیده های یخبندان (Frost) - انقباض (Shrinkage) و خشک شدگی (Dessication) - انجام آزمایشهای آزمایشگاهی <p>جمع ساعات:</p>	6
جمع کل		51

منابع و مراجع پیشنهادی:

1. Soil Mechanics for unsaturated soils	D. G. Fredlund, H. Rahardio
2. Unsaturated soil mechanics	N. Lu, W. J. Likos
3. Unsaturated soil engineering practice	S. L. Houston, D. G. Fredlund
4. Unsaturated soils proceeding	P. Delage, E. Alonso
5. Mécanique des sols nonsaturés	O. Coussy, J.M. Fleureau

ویرایش	تاریخ	شرح تغییرات	محل مهر و امضاء مدیریت برنامه ریزی آموزشی
تدوین اولیه			
بازنگری اول			
بازنگری دوم			

